

Imperatiu

Es ben coneguda la diferent funció que tenen les formes verbals del mode dit indicatiu de les del mode anomenat imperatiu. Aquests mots, *indicatiu* i *imperatiu*, són ben explícits: amb les formes de l'indicatiu (present) s'indica que una acció té lloc o es realitza, i amb les de l'imperatiu s'ordena que es faci, o s'indueix a realitzar-la. Però, tal com s'esdevé amb d'altres formes de la conjugació verbal, l'ús real de la llengua no s'ajusta del tot a aquest esquema teòric i, així, en alguns casos, és força normal de recórrer a formes de l'indicatiu present per a ordenar el compliment d'una acció, generalment quan l'ordre és formulada en un to neutre, exempta d'imperiositat, com una simple indicació del que ha de fer aquell a qui es dona l'ordre. Amb el mateix valor que *Agafa aquest protocol i porta'l a l'arxiu* podem dir, efectivament, *Agafes aquest protocol i el portes a l'arxiu*. Quan diem *Repasseu aquestes factures i comproveu totes les partides* ho fem, evidentment, per ordenar alguna cosa a algú, però com que les formes verbals *repasseu* i *comproveu* són comunes a l'indicatiu i a l'imperatiu i no van acompanyades de cap pronom feble, tant les podríem atribuir a l'un mode com a l'altre, i només ho podria determinar la intenció del parlant.

Les formes verbals que, en un gran nombre de casos, són comunes al present d'indicatiu i a l'imperatiu són les de primera i segona persona del plural. La primera presenta molts més casos de divergència que la segona (en aquells verbs en què apareix una girregular en les formes del subjuntiu, com *entendre*, *moure*, *beure* etc.). Com que justament són molt freqüents els errors en l'ús de les formes d'imperatiu —de primera i segona persona del plural— que divergeixen de les del present d'indicatiu, cal veure en quins casos es pot admetre o justificar l'ús d'una forma d'indicatiu per una d'imperatiu. En un estil col·loquial, es pot admetre de dir *Encenem el foc i seiem una estona*, encara que sigui incitant a realitzar una acció, cas en què escauria, pròpiament, l'ús de l'imperatiu: ~~*Encenguem el foc i seguem una estona*~~. Però ja no és admissible de dir *Encenem-lo nosaltres i seiem-hi al voltant*, perquè només l'imperatiu (amb l'infinitiu i el gerundi) admet els pronoms després del verb. Caldria dir *Encenguem-lo nosaltres i seguem-hi al voltant*, o bé, si vollem recórrer a l'indicatiu, *L'encenem nosaltres i hi seiem al voltant*.

Albert Jané